

Verlag: Onderzoek in kadastrale archieven

Door: Mauring Roest

12 maart 2024

kadaster

De spreker, Dick Kaas, houdt zich sedert 2000 bezig met genealogie en vanaf 2004 met kadasterinformatie. Deze lezing is bedoeld ter kennismaking met het onderwerp, voor de diepte volgen er workshops voor maximaal tien deelnemers. Zie ook: **Workshop**

Kadaster – NGV Academie

De spreker beschrijft zijn zoektocht aan de hand van een stuk familiegeschiedenis dat zich afspeelde rond het Oxhoofdpad in Broek op Langedijk in een gebied dat hij typeert als een vaarpolder die veranderd is in een rijpolder met wegen en woningen in plaats van eilandjes en sloten. Een polder met 1000 akkers en 1000 percelen water, dan is het lastig om na te gaan wie de opvolgende eigenaren/bewoners waren van een bepaald perceel.

Hisgis.nl is een goed startpunt per provincie met de kadastrale kaarten van 1832 met de bijbehorende eigenaren- en perceelinformatie als basis. De regio rond Leiden is helaas nog niet vertegenwoordigd op Hisgis.

In de tijd van Napoleon ontstond de behoefte aan een kadastrale registratie, voornamelijk ten behoeve van belastingwinning maar ook voor rechtszekerheid. Pas twintig jaar later werd het in kaart brengen van Nederland afgerond, elke toenmalige gemeente werd ingedeeld in secties die op hun beurt werden onderverdeeld in percelen met elk een uniek nummer. Deze gegevens werden vastgelegd in registers en voorzien van gegevens zoals oppervlakte, gebruik, (belasting)klasse en gegevens van de eigenaar van dat moment. Gegevens van huurders worden overigens niet vermeld, wel extra informatie over nieuwbouw, sloop, opdeling, koopcontracten en erfenissen. Een enkele keer ook oude huisnummers, wat de koppeling naar oudere register vergemakkelijkt. Zo'n overzicht staat bekend als Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel (O.A.T.). Een eigenaar had en heeft nog steeds een artikelnummer. Een overzicht van alle eigendommen van een bepaalde eigenaar is te vinden in een legger, terwijl al de genoemde wijzigingen te vinden zijn in een zgn. Suppletoir Aanwijzende Tafels (S.A.T.). Detailkaarten van percelen staan ten slotte bekend onder de naam Veldwerk. Al deze registers zijn te vinden in archiefbewaarplaatsen in de provinciale hoofdsteden. Met *Kadaster Archiefviewer* is het mogelijk om vanuit huis deze gegevens in te zien, hiervoor is wel een abonnement nodig.

De spreker geeft een uitgebreide indruk van het zoekproces aan de hand van het perceel waarop het Leiderdorpse restaurant 'De Hollandsche Tuyn' staat.

Zie **kaaskoppen.nl** voor heel veel informatie rond dit onderwerp en speciaal over Broek op Langedijk. Daarnaast is er ook informatie te vinden **ngv.nl/kadaster** en op de site van het (Noord-)Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC).